

Introduktion

LSS betyder lag om Stöd och Service till vissa funktionshindrade och ger rätt till särskild hjälp.

LSS är en lag som ger särskilda rättigheter till personer med funktionshinder.

Socialtjänstlagen, Hälso- och sjukvårdslagen och andra lagar gäller lika mycket för dem som får extra hjälp av LSS.

Här finns alla paragrafer, regler i LSS.

Socialstyrelsen, Studieförbundet Vuxenskolan och FUB gjorde denna text 1994.

Den har ändrats år 2005, så att texten stämmer med vad som står i lagen nu. FUB har godkänt texten.

Texten är lättläst utan svåra ord och med det allra viktigaste.

Den är skriven av Kytte Arvidsson på Centrum för lättläst.

Personkretsen

Lagen börjar med personkretsen.

Det är de personer som har rätt till hjälp.

Paragraf 1

LSS har bestämmelser om hjälp till dessa personer:

1. Personer med utvecklingsstörning och personer med autism.
2. Personer som i vuxen ålder har fått en hjärnskada efter en olycka eller en sjukdom. Hjärnskadan gör att de har stora svårigheter att förstå.

3. Personer som har andra funktionshinder, som är stora och ger många svårigheter i livet. Därför behöver dessa personer mycket hjälp.

Förklaring

Om utvecklingsstörning

Personer som har en utvecklingsstörning behöver ofta hjälp
Att ha en utvecklingsstörning innebär att man kan ha svårt att förstå och att man behöver längre tid för att lära sig olika saker.

Om autism

En människa med autism har svårt att förstå hur man är tillsammans med andra människor.
En människa med autism uppför sig ofta annorlunda och vill till exempel göra samma saker många gånger.
Personer med autism behöver ofta lugn och ett liv där dagarna är lika varandra.

Om hjärnskador

LSS gäller också personer som har fått en hjärnskada när de är vuxna.
Skadan gör att de har svårigheter att göra sådant som de kunde förr.
De behöver hjälp för att förstå och lära sig igen.

Om vissa andra funktionshinder

LSS gäller också personer med vissa andra funktionshinder.
Ordet funktionshinder används istället för handikapp.

Ordet funktionshinder talar om att man har en skada.
Skadan gör att vissa saker kan vara svåra.
Det kan vara svårt att förstå, att se, att gå eller att tala.

Men svårigheterna blir mindre om man får hjälpmedel eller hjälp av andra personer och om hus, gator, bussar och annat byggs på ett bra sätt.

Då blir också handikappet mindre
för den som har funktionshinder.

LSS, gäller barn, ungdomar och vuxna
som har stora funktionshinder hela livet
eller mycket lång tid.

Det är människor som behöver hjälpmedel
och mycket hjälp i sitt vardagsliv,
på jobbet och på fritiden.
Det kan vara hjälp med att flytta sig,
med att kunna tala om vad man vill och mycket annat.
Lagen gäller människor som har stora svårigheter i sitt vardagsliv.

Stora svårigheter kan betyda
att man inte själv kan tvätta sig, duscha,
klä på sig, äta eller röra sig.

Det kan vara personer med rörelsehinder,
personer med synskador och hörselskador,
personer som har stora svårigheter
för att de har diabetes
eller sjukdomar i hjärtat eller lungorna.

En del funktionshinder kanske inte märks så mycket.
Men de kan vara besvärliga för den person,
som har dem.
Det kan gälla sjukdomar i magen och tarmarna.

Psykiska sjukdomar kan också ge stora svårigheter.
Människor som har psykiska problem
kan vara mycket oroliga,
ha ångest och vara mycket ledsna.

Personer som har flera funktionshinder samtidigt
har ofta särskilt stora svårigheter.

Paragraf 2

Landstinget ska ha ansvar för rådgivning och annan personlig hjälp

Det kan vara hjälp av kurator, psykolog eller arbetsterapeut.

Det kan också vara andra experter som behövs.

Kommunerna ska ha ansvar för all annan hjälp.

Landsting och kommuner kan komma överens och samarbeta på andra sätt.

Någon måste alltid ha ansvar

men landsting och kommun kan dela på ansvaret på olika sätt.

Förklaring

Den här bestämmelsen säger vem som ska ha ansvar för hjälp som finns i paragraf 9 i LSS.

Paragraf 3

Det som gäller för landsting gäller också för Gotlands, Göteborgs och Malmö kommun.

Paragraf 4

LSS är en lag som ger mera rättigheter än andra lagar.

Socialtjänstlagen, hälso- och sjukvårdslagen och andra lagar gäller ändå lika mycket för dem som får extra hjälp av LSS.

Förklaring

En person som får hjälp av LSS kan också behöva hjälp som finns i andra lagar.

Målen för lagen

Paragraf 5

Människor som får hjälp genom LSS ska kunna leva ett liv, så likt andra människors liv som möjligt och kunna vara med i det som händer i samhället.

Paragraf 6

Alla som ger hjälp ska samarbeta.
De ska tänka på att det är viktigt att människor med funktionshinder får bestämma över sina liv.
Man ska så mycket som möjligt kunna bestämma själv över den hjälp man får.

Det ska finnas den personal, som behövs för att ge bra hjälp och vård.

Förklaring

Det är viktigt att alla som ger hjälp samarbetar för att personer med funktionshinder ska kunna vara med i samhället.

Den som har ett funktionshinder ska själv bestämma över sin hjälp.
Det kan vara att välja en särskild person som personlig assistent eller kontaktperson.

Personal ska ha utbildning och kunskaper så att den kan ge bra hjälp.
Det gäller alla som arbetar med sådant som finns i lagen.

Paragraf 7

I lagen finns bestämmelser om olika slags hjälp.

En lista med rättigheter finns i paragraf 9 som kommer längre fram.

En av rättigheterna gäller bara personer med utvecklingsstörning, personer med autism och personer som har fått en hjärnskada i vuxen ålder. Det är rätten till daglig verksamhet.

De andra rättigheterna gäller för alla, som lagen ska ge hjälp.

Man har rätt till hjälp av LSS om man behöver det och om man inte får hjälp på något annat sätt.

Med bra hjälp ska man kunna leva ett gott liv. Man ska kunna lita på att hjälpen finns kvar och inte försvinner.

De som ger olika sorters hjälp ska samarbeta, så att olika slags hjälp passar bra tillsammans och hjälper en person på bästa sätt.

Hjälpen ska passa var och en. Hjälpen ska vara sådan att man kan leva så självständigt som möjligt.

Förklaring

Man ska jämföra med andra människors liv när man bestämmer om någon ska få hjälp.

Det betyder att man ska jämföra med andra människor i samma ålder och hur de lever.

Man ska bara kunna säga nej till någon som har begärt hjälp om personen redan har den hjälpen på något annat sätt. Det kan vara hjälp från familjen eller från föräldrar, när det gäller barn. Hjälpen ska vara sådan att man kan leva ett självständigt liv. Det kan vara att bo själv eller arbeta med hjälp.

Man ska lyssna noga på dem som ska ha hjälp,
och försöka ordna hjälpen så som de vill ha den.

Paragraf 8

Man ska bara ge hjälp
när människor med funktionshinder och deras familjer
själva begär hjälp som finns i LSS.

Föräldrar kan begära hjälp för barn som är under 15 år.
En god man eller en förvaltare eller förmyndare kan begära hjälp
för dem som inte själva kan tala om vad de vill ha.

Förklaring

Det finns inga bestämmelser i LSS,
som tvingar en person att ta emot hjälp.

Särskilt stöd och särskild service

Paragraf 9

Särskilt stöd och särskild service
är olika slags hjälp.
Det här ger LSS rätt till

1. Rådgivning och annan personlig hjälp. Gäller tills vidare. Kommer att ändras.
2. Personlig assistent eller pengar för att betala en assistent.
3. Ledsagarservice.
4. Kontaktperson.
5. Avlösarservice i hemmet.

6. Korttidsvistelse utanför hemmet.
7. Korttidstillsyn utanför hemmet för skolungdomar över 12 år.
8. Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar som behöver bo någon annanstans än hos sina föräldrar.
9. Bostad med särskild service för vuxna eller någon annan bostad, som är gjord för personer med funktionshinder.
10. Daglig verksamhet för vuxna, som har en utvecklingsstörning, autism eller som har fått en hjärnskada i vuxen ålder.
Daglig verksamhet är för personer, som inte har arbete eller utbildar sig.

Om man bor i bostad med särskild service ska man få hjälp med att ha en bra fritid och kunna vara med på olika slags kultur. Man har också rätt till hjälp med det man inte klarar av att göra själv. Det står mer om det i förklaringen.

Förklaring

1. Rådgivning och annan personlig hjälp

Personer med svåra funktionshinder och deras familjer har rätt till hjälp av olika experter, som har särskilda kunskaper om funktionshinder.

Man ska få hjälp för att kunna leva ett bra liv.

Det kan till exempel vara hjälp av kurator eller psykolog.

Det kan vara sjukgymnast.

Det kan också vara en talpedagog eller logoped.

Det kan vara arbetsterapeut och många andra.

Vanlig sjukvård är inte en rättighet, som finns med i LSS.

Det finns andra lagar som ger rättigheter.

Den här lagen ger extra rättigheter bara till personer med funktionshinder.

Experterna ska samarbeta med andra, som ger hjälp.
Experterna ska tänka på hur personer med funktionshinder har det i hela sitt vardagsliv.

2. Personlig assistent

En personlig assistent ger hjälp till en viss person.

Kommunen ska ordna personlig assistent åt den som behöver mycket hjälp i sitt dagliga liv.
Man ska också själv kunna anställa sin personliga assistent.

Man måste ha stora funktionshinder och behöva mycket hjälp för att få en personlig assistent.

Det kan vara att få hjälp med att duscha, med att äta och tala. och förstå när andra talar.
Det kan vara att få hjälp att klä på sig och andra mycket personliga saker.

En personlig assistent ska följa med och hjälpa till på olika ställen.
Det kan vara i skolan, på fritidshemmet eller på jobbet.

Assistenten ska ge hjälp till bara en person och inte göra samma jobb som vanlig personal på ett daghem, en skola eller på arbetet.

Man ska själv bestämma vem som ska vara personlig assistent.
En personlig assistent kan vara anställd av kommunen, en förening eller ett företag.

Man kan också anställa sin personliga assistent själv.
Då får man pengar, assistansersättning, för att kunna betala assistentens lön.
Om man själv anställer en personlig assistent är man arbetsgivare.
Då gäller särskilda lagar för arbetsgivare.

De som behöver en personlig assistent mer än 20 timmar i veckan kan få assistansersättning från försäkringskassan. Andra får en personlig assistent eller pengar till att betala en assistent från kommunen.

En personlig assistent ska kunna hjälpa till med det mesta även sådant som ledsagare, arbetsbiträden och hemtjänstassistenter annars gör.

Men hemtjänst kan ändå behövas för att städa och göra sådant som man inte vill göra tillsammans med sin personliga assistent.

Man kan också få personlig assistent om man behöver hjälp på natten. Kommunen ska se till att personer med funktionshinder som behöver en personlig assistent också får det.

Barn som behöver mycket vård har rätt till en personlig assistent.

De som bor i en gruppbostad kan inte få assistansersättning från försäkringskassan, men de kan få personlig assistans från kommunen.

Personer över 65 år har inte rätt att få personlig assistent, men de får ha kvar sin assistent om de har haft assistent innan de har fyllt 65 år.

Det finns många andra regler om personlig assistent. Kommunen och försäkringskassan kan ge mer upplysningar.

3. Ledsagarservice

De som inte har en personlig assistent, kan ha rätt till ledsagare om man behöver det. Ledsagare följer med på besök till vänner, på resor, på fritidsaktiviteter och mycket mer.

Det ska vara en personlig hjälp som passar just den personen. Man ska kunna leva som andra.

4. Kontaktperson

En kontaktperson ska ge hjälp så att en person med funktionshinder får kontakt med andra och en bra fritid.

Kontaktpersonen ska vara som en vän, någon att prata med och umgås med, gå ut och fika med och gå på bio.

Man väljer själv kontaktperson. Kontaktpersonen behöver inte ha någon särskild utbildning och ska inte ge någon rapport om vad han eller hon gör. Kommunen ska uppmuntra människor till att bli kontaktpersoner och hjälpa dem och funktionshindrade, att få kontakt med varandra.

Kommunen ska också hjälpa till så att kontaktpersonen och den som har funktionshinder kommer överens om hur de ska träffas och ha kontakt.

5. Avlösarservice

Föräldrar och andra släktingar, som hjälper människor med funktionshinder i hemmet kan behöva göra andra saker ibland. Då ska de kunna få avlösarservice.

Avlösarservice är en person som hjälper människor med funktionshinder hemma.

Det är viktigt att ordna avlösarservice, så att den passar varje familj. Det ska finnas avlösarservice både natt och dag om det behövs.

6. Korttidsvistelse

Korttidsvistelse kan ordnas på olika sätt. Det kan vara i ett korttidshem, hos en stödfamilj, på ett läger eller en kurs.

En person med funktionshinder kan få nya upplevelser och omväxling i ett korttidshem, i en stödfamilj eller på ett läger eller en kurs. Föräldrar eller släktingar kan behöva åka bort eller göra något själva ibland.

7. Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år

Ungdomar med funktionshinder kan behöva mer hjälp, tillsyn, än andra ungdomar över 12 år.

Korttidstillsyn ska finnas både före och efter skolan och på loven. En del kan behöva hjälp hemma. Andra kan vara med på en fritidsgård. Man ska välja det som passar bäst både för barnet och familjen.

8. Familjehem eller bostad med särskild service för barn och ungdomar

Barn och ungdomar med svåra funktionshinder, ska kunna bo i familjehem, om de inte kan bo hos sina föräldrar. Då bor de i en annan familj om föräldrarna vill det.

En del barn behöver särskilt mycket vård och utbildad personal. Då kan en bostad med särskild service vara det bästa.

En bostad med särskild service ska vara som ett vanligt hem.

En liten grupp ska bo där, så att barnen och personalen får tid att lära känna varandra. Det är särskilt viktigt för barn med utvecklingsstörning eller autism.

Det är föräldrarna som själva väljer att barnet ska bo i en bostad med särskild service. De ska ändå få träffa sitt barn ofta. Barnet kan bo hemma så mycket som möjligt.

9. Bostad med särskild service för vuxna eller annan särskilt anpassad bostad

En bostad med särskild service kan se ut på olika sätt.

Det kan vara en servicebostad eller en gruppbofastad.

I en servicebostad

kan man ringa efter hjälp dag och natt.

Det finns ofta flera servicebostäder i samma hus.

Där finns personal, ibland en restaurang och plats så att man kan träffas.

En gruppbofastad är till för dem, som behöver hjälp av personal, som alltid finns mycket nära.

En gruppbofastad kan ligga i en villa, i ett radhus eller i hyreshus.

Alla ska ha en egen lägenhet, dit personalen kommer och hjälper.

Det ska också finnas andra rum där de som bor i gruppbofastaden kan vara tillsammans.

LSS säger att man också har rätt att begära en annan särskilt anpassad bostad.

Det kan vara en bostad, som inte har trösklar och därför är bra om man använder rullstol.

Om en person inte vill ha en gruppbofastad och vill ordna hjälp på sitt eget sätt begär personen att få en bostad som passar henne eller honom.

Sedan ordnas hjälp genom personliga assistenter eller med någon annan hjälp, till exempel hemtjänst.

10. Daglig verksamhet

Personer med utvecklingsstörning och med autism och de som har fått en hjärnskada i vuxen ålder har rätt till daglig verksamhet, något att göra på dagarna.

Daglig verksamhet är för personer som inte har arbete på Samhall eller någon annan arbetsplats och för personer som inte håller på med sin utbildning.

Det kan vara på ett dagcenter eller någon annanstans.

Man ska ha något att göra, som passar var och en.
Man ska få hjälp att utvecklas och bli mer självständig.

På dagcentret kan det finnas liknande arbete
som på andra arbetsplatser.
Det ska också finnas träning och skapande verksamhet,
som att måla eller spela musik.

Dagcentret ska samarbeta med arbetsförmedling,
försäkringskassan och handikappföreningar.

Man ska få hjälp att prova jobb
och träffa andra.
Om någon behöver något att göra flera timmar på dagen
än dagcentret är öppet ska det ordnas.
Det kan vara när någon bor hemma hos sina föräldrar
och föräldrarna är på sitt arbete.
En person som inte kan vara ensam hemma
behöver vara tillsammans med någon.

Omvårdnad

Med omvårdnad menas hjälp med sådant
man inte klarar själv.
Det kan vara hjälp med att duscha, med att klä på sig,
att röra sig, att samtala med andra,
att komma ut bland människor och med att handla.

Det kan också vara hjälp att få komma till tandläkare,
läkare och hjälpmedelscentral.

Omvårdnad ska finnas i:

- avlösarservice
- korttidsvistelse
- korttidstillsyn
- familjehem
- bostad med särskild service för barn och ungdom
- bostad med särskild service för vuxna
- daglig verksamhet.

Om man har en personlig assistent
ska assistenten hjälpa till att ge omvårdnad.

Människor med funktionshinder kan skadas när de får vård.
Det kan hända en olycka eller att någon får fel medicin.
Det ska anmälas till Socialstyrelsen.
Socialstyrelsen ska undersöka vad som har hänt.

Människor med funktionshinder kan också bli utsatta för våld.
Det ska polisanmälas.
Om personen inte själv kan polisanmäla ska han eller hon få hjälp att göra det.

Personer med funktionshinder ska kunna leva som andra.
Därför ska de som bor i bostäder med särskild service, kunna vara med på kultur och göra sådant på fritiden som andra gör.

Paragraf 10

Varje person som får hjälp av LSS har rätt att få en egen plan för den hjälp personen ska få och vill ha.

I planen ska all slags hjälp finnas med.
Varje år ska man läsa planen igen och se om den stämmer.
Ibland behöver den göras om flera gånger på ett år.
Ibland kan man behålla samma plan.
Landstinget och kommunen ska informera varandra om planerna som görs.

Förklaring

Planen är till för att visa vilken hjälp man behöver och vad man har kommit överens om.
Den ska hjälpa personen att vara med och bestämma om hjälpen.

Planen ska också göra det lättare för alla att samarbeta.
Kommunen har ansvar för att alla samarbetar så att det blir en bra plan.
Man måste fråga personen, som planen gäller innan man lämnar den till andra.

Om man vill kan man också få en egen plan för habilitering, sin träning.
Det står i en annan lag, hälso- och sjukvårdslagen.

Paragraf 11

Kommunen ska kunna betala pengar för personlig assistans, till någon annan än den person som har rätt till personlig assistent.
Det kan vara så om man inte själv klarar att ta hand om pengarna.
Men pengarna måste användas till personlig assistent.
Pengarna kallas assistansersättning.

Paragraf 12

Om någon har fått assistansersättning utan att behöva det eller har fått för mycket ska pengarna för det mesta betalas tillbaka.

Paragraf 13

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får bestämma flera regler som ska skydda människors liv, säkerhet och hälsa, till exempel i deras bostäder och i den dagliga verksamheten.

Särskilda uppgifter för kommunen

Paragraf 14

Kommunen ska hjälpa till så att alla samarbetar om hjälpen som finns med i varje persons plan.

Förklaring

Det ska inte vara krångligt att få den hjälp man behöver. Man ska inte behöva gå till många olika ställen för att få hjälp.

Kommunen har ansvar för att alla samarbetar.

Det gäller också sådan hjälp som ordnas av andra än kommunen.

Alla ska samarbeta så att det blir så bra som möjligt för var och en.

Det betyder att kommunen ska skaffa sig kunskap om dem som ger annan hjälp.

Man ska alltid tänka på tystnadsplikten och fråga den person som behöver hjälp hur han eller hon vill ha det.

Paragraf 15

1. Kommunen ska hela tiden undersöka vilka som har rätt till hjälp av LSS och vilken hjälp de behöver. Kommunen ska också berätta för Socialstyrelsen hur många som behöver hjälp av LSS.

2. Kommunen ska försöka se till att de personer som har rätt till hjälp får vad de behöver
3. Kommunen ska informera om meningen med LSS och om den hjälp som finns.
4. Kommunen ska försöka se till att de personer som har rätt till hjälp enligt LSS får arbeta eller studera.
5. Kommunen ska se till att personer som har rätt till hjälp enligt LSS kan vara med på kultur och annat på fritiden som ordnas för alla i kommunen.
6. Kommunen ska anmäla till överförmyndare när en person som har rätt till hjälp av LSS behöver förvaltare eller god man. Kommunen ska också anmäla till överförmyndare när en person inte längre behöver förvaltare eller god man.
7. Kommunen ska samarbeta med handikappföreningar.

Bestämmelser om ansvaret för både landsting och kommun

Paragraf 16

Kommunen har ansvar för att de som bor i kommunen får hjälp av LSS.

En person som ska flytta till en annan kommun ska få veta innan vilken hjälp personen har rätt att få där.

Kommunen ska sedan genast planera den hjälp man har rätt till när man har flyttat dit.

En person som är i en kommun en kortare tid ska få den hjälp personen behöver just då. Samma sak gäller för den hjälp landstinget ska ge.

Förklaring

En person som vill flytta ska få veta vilken hjälp han eller hon har rätt att få i sin nya kommun. Det ska gälla i sex månader. Men man måste ha bestämt sig för att flytta just dit. Man kan inte fråga flera kommuner på en gång.

Den som vill flytta ska behandlas på samma sätt som de personer som redan bor i kommunen.

Om man är på en resa eller bor i sommarstugan har man rätt att få den hjälp man behöver för en kort tid.

Paragraf 17

Ett landsting eller en kommun kan låta någon annan ge hjälp. Då måste de skriva ett avtal och vara överens om vad som ska göras.

Kommuner och landsting kan flytta över ansvaret för hjälp till varandra. De som lämnar ansvaret för något som står i LSS ska betala till den som tar över ansvaret för någon hjälp.

Personer som behöver mycket speciell hjälp som inte finns där personen bor kan få bo en tid i en annan kommun. Under tiden ska man ordna så att personen kan få mycket speciell hjälp i sin hemkommun.

Avgifter

Paragraf 18

Kommunen får ta ut avgift för personlig assistent av den som får assistansersättning av försäkringskassan.

Paragraf 19

Kommunen har rätt att ta betalt för bostad, fritidsverksamhet och kultur av dem som har pension eller någon annan inkomst som är lika stor.

Avgifterna ska vara lagom höga.
Det får inte kosta mer än vad det kostar för kommunen.

Kommunen måste se till att varje person har tillräckligt med pengar över så att det räcker till annat som personen behöver till exempel semester, fritidsaktiviteter, tandvård och mat.

Förklaring

Var och en ska själv betala sin mat och sin bostad.

I gruppbestäder ska man inte behöva betala för personalens rum eller för de rum, där man är tillsammans.
Så står det nu men många diskuterar det.
En del säger att man ska betala för rum man har tillsammans.
Det är oklart så det blir kanske en ny undersökning om just det år 2005.

Man ska betala för sig själv, när man gör något på fritiden, men inte för ledsagaren eller personalen.

Paragraf 20

Föräldrar som har sitt barn i ett familjehem eller korttidshem ska hjälpa till att betala barnets mat, kläder och annat barnet kan behöva när det är hemifrån.

Paragraf 21

Avgifter får bara tas ut för det som står i paragraferna 18, 19 och 20 här ovanför. Inga andra avgifter får tas ut för hjälpen som finns med i LSS.

Nämnder

Paragraf 22

Det ska finnas en eller flera nämnder med politiker som leder kommunens och landstingets verksamhet när det gäller LSS.

Enskild verksamhet

Paragraf 23

Privatpersoner måste söka tillstånd hos länsstyrelsen, om de vill starta ett korttidshem, korttidstillsyn, bostad med särskild service eller daglig verksamhet. Länsstyrelsen ska kontrollera verksamheten och se till att den är bra, som det står i LSS.

Paragraf 24

Om en privat verksamhet är dålig ska länsstyrelsen bestämma om att den ska göras om och bli bra. Om det inte hjälper får länsstyrelsen förbjuda verksamheten.

Tillsyn

Paragraf 25

Socialstyrelsen har tillsyn i hela landet av det som står i LSS.
Socialstyrelsen ska undersöka vad som är bra och dåligt.
Socialstyrelsen ska informera om LSS
och se till att hjälpen blir bra.

Paragraf 26

Länsstyrelsen ska kontrollera
att alla följer LSS i länet.
Länsstyrelsen har rätt att säga till
vad kommuner och landsting ska göra
för att följa LSS.

Länsstyrelsen ska också informera
och ge råd om LSS till människor som bor i länet.

Länsstyrelsen ska ge råd till kommunerna
och hjälpa kommuner, landsting och andra
att samarbeta med varandra om sådant som står i LSS.

Förklaring

Socialstyrelsen ska kontrollera hur alla följer LSS.

Länsstyrelsen ska undersöka
hur man gör med LSS i olika kommuner.

Länsstyrelsen ska också kunna ta reda på
om en person får rätt hjälp.

Privatpersoner eller handikappföreningar
kan be länsstyrelsen att kontrollera en verksamhet,
som verkar dålig.

Den som kontrollerar ska skriva en rapport,
som skickas till dem som har ansvar för verksamheten.
Sedan bestämmer de vad som ska göras.
Alla får läsa rapporten.

Överklagande

Paragraf 27

Dessa beslut kan man överklaga hos länsrätten:

Beslut om särskilt stöd och service, paragraf 9.

Beslut om att assistansersättning
kan betalas till någon annan person
än den som har rätt till personlig assistans, paragraf 11.

Beslut om att betala tillbaka assistansersättning, paragraf 12.

Beslut om stöd och service i den nya kommunen
när man flyttar, paragraf 16.

Tillstånd till privat verksamhet, paragraf 23.

Tillstånd som tas tillbaka
när en privat verksamhet är dålig paragraf 24.

Förklaring

En person kan överklaga
om personen inte får den service
som han eller hon har begärt.

Domstolen ska bestämma om personen
har rätt till den hjälp som han eller hon vill ha.

Man kan också överklaga om man inte är nöjd
med den hjälp man får och vill ha någon bättre hjälp.

Straff

Paragraf 28

En privatperson som ordnar korttidsvistelse, korttidsstillsyn för skolungdom, bostad med särskild service och daglig verksamhet måste ha tillstånd av länsstyrelsen.

Om personen inte har frågat länsstyrelsen om lov och startar sin verksamhet kan han dömas och få böter.

Det har kommit nya bestämmelser, som säger att kommunen ska ge stöd om länsrätten har bestämt att en person har rätt till ett stöd. Om kommunen väntar för länge med att göra det kan kommunen få betala böter. Det kallas sanktionsavgift.

Tystnadsplikt

Paragraf 29

Den som arbetar med hjälp enligt LSS som ordnas av någon annan än kommun eller landsting har tystnadsplikt. Det gäller också om man har slutat sitt arbete.

Det är inte bara personal, som har tystnadsplikt utan även personliga assistenter.

Kontaktpersoner och familjehem har inte den tystnadsplikt som LSS bestämmer om. Men de har tystnadsplikt som andra lagar bestämmer.